

Oppdragsbrev 2022

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-
dir)

17.01.2022

Lisbeth Fransplass Røren
ekspedisjonssjef

Toril Melander Stene
avdelingsdirektør

Innhold

1. Innledning	3
2. Overordnede prioriteringer for 2022	3
3. Mål, styringsparametere og oppdrag for 2022	4
4. Tildeling av midler – Budsjettrammen for 2022	5
5. Møter	5
6. Rapportering	6
7. Annen rapportering og styringsinformasjon	6
8. Vedlegg: Utdyping av oppdrag	8
9. Vedlegg: Kalender for styringsdialog og møter mellom AID og HK-dir i 2022	12

1. Innledning

Styringen av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) sine integreringsfaglige oppgaver og budsjettpostene for finansiering av disse er overført fra Kunnskapsdepartementet (KD) til Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) med virkning fra 1. januar 2022, jf. kgl.res. 21.12.22. Det vises til Prop. 1 S (2021-2022) fra KD og Innst. 16 S (2021-2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022). Oppdragsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets budsjettvedtak av 16. desember 2021 og presenterer de økonomiske rammene for virksomheten i 2022, jf. Økonomireglementet § 7 og Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.4.

Oppdragsbrevet for HK-dir er utarbeidet med utgangspunkt i målene som er satt i Prop. 1 S (2021-2022) og de hovedutfordringene som er særlig relevante for HK-dir. I oppdragsbrevet delegeres de nødvendige fullmakter og budsjettmidler til HK-dir for budsjettåret 2022. De mål, styringsparametere, resultatkrav og oppgaver som fremkommer i dette oppdragsbrevet vil være førende for departementets oppfølging av HK-dir i 2022. AID viser for øvrig til tildelingsbrev til HK-dir fra KD som etatsstyrende departement.

Departementet understreker at oppdragsbrevet ikke er uttømmende med hensyn til hvilke oppgaver HK-dir skal utføre. Det vil kunne komme tillegg til oppdragsbrev, med tildelinger av midler og/eller oppdrag gjennom året. Utover de prioriteringer og krav som omtales i oppdragsbrevet, legger departementet til grunn at direktoratets løpende virksomhet videreføres innenfor de føringer som følger av HK-dirs virksomhets- og økonomiinstruks, tidligere oppdragsbrev og tillegg til disse, samt annet gjeldende regelverk og instruks. HK-dir har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige avvik for HK-dirs oppgaver, slik de fremkommer av oppdragsbrev og instruks, jf. pkt. 2.3.2 i Bestemmelser om Økonomistyring i staten.

2. Overordnede prioriteringer for 2022

Hovedmålet for integreringspolitikken er at flere innvandrere deltar i arbeid og samfunnsliv. Arbeid eller utdanning er avgjørende for å komme inn i det norske samfunnet så fort som mulig, lære seg språket og delta på lik linje med alle andre. Innvandrere må oppleve at de møtes med samme forventninger, og får samme muligheter, som alle andre. Formålet med *lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid* (integreringsloven), som trådte i kraft 01.01.21, er at innvandrere tidlig integreres i det norske samfunnet og blir økonomisk selvstendige. Loven skal bidra til at innvandrere får gode norskkunnskaper, kunnskap om norsk samfunnsliv, formelle kvalifikasjoner og en varig tilknytning til arbeidslivet.

Hovedutfordringene på integreringsfeltet er stor variasjon i lokal virkemiddelbruk, at introduksjonsprogrammet ikke dekker gapet mellom medbrakt kompetanse og hva som kreves i arbeidslivet og at mange ikke oppnår de norskferdighetene som kreves for å komme i varig arbeid eller videre utdanning. HK-dirs ansvar for opplæring og prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, samt statsborgerprøven, står

sentralt for å nå lovens formål. Arbeidet med å implementere loven, herunder implementering av nye læreplaner i norsk og samfunnskunnskap, skal prioriteres høyt i 2022.

For å kunne delta i jobb og samfunnsliv er det en forutsetning å kunne snakke og forstå norsk og å ha kunnskaper om det norske samfunnet. Det er avgjørende at innvandrere har mulighet til å dokumentere sine kunnskaper og ferdigheter gjennom prøver i norsk og samfunnskunnskap og statsborgerprøven. Avviklingen av prinsippet om ett statsborgerskap fra 1. januar 2020 har ført til at nye grupper søker om norsk statsborgerskap og en økning i antall kandidater til statsborgerprøven. Arbeidet med administrasjon og gjennomføring av prøver i norsk og samfunnskunnskap, samt statsborgerprøven, skal derfor prioriteres høyt i 2022.

3. Mål, styringsparametere og oppdrag for 2022

I dette kapitlet fastsetter Arbeids- og inkluderingsdepartementet mål og styringsparametere for direktoratets virksomhet, samt gir nye oppdrag/oppgaver til direktoratet fra og med 2022. Alle mål og krav direktoratet er ansvarlig for, må planlegges og realiseres innenfor angitte tildelingsrammer. Rapportering knyttet til mål og styringsparametere er nærmere beskrevet under pkt. 6 i oppdragsbrevet.

Mål	Styringsparameter
Innvandrere og utsatte grupper i arbeidsmarkedet får kompetansetiltak som bidrar til økt deltakelse i arbeids- og samfunnslivet	Kjennskap til prøver i norsk og språknivåene i rammeverket, blant arbeidsgivere, kandidater til prøvene og i samfunnet for øvrig.
	Lærere som underviser nyankomne innvandrere, hever sin kompetanse gjennom relevante etter- og videreutdanningstilbud.
	Andel nyankomne som har mottatt karriereveiledning.
	Kvalitet i innhold og rammer for gjennomføringen av opplæring og prøver i norsk og samfunnskunnskap, samt Statsborgerprøven.

HK-dirs mål for AID er begrenset til tiltak for innvandrere, ikke øvrige utsatte grupper. For målet er det utarbeidet rapporteringskrav som skal understøtte styringsparameterne under målet. Rapporteringskravene framkommer i kap. 7.

Direktoratet skal gjennomføre følgende nye oppdrag med størst relevans for målet. Oppdragene følger i fulltekst i vedlegg:

- *Oppdrag nr. 2022-01 Utredning av digital undervisning, herunder fjernundervisning, ved opplæring i norsk og samfunnskunnskap*

- *Oppdrag nr. 2022-02 Opplæring for arbeidsinnvandrere (IMDi har hovedansvaret)*
- *Oppdrag nr. 2022-03 Videreføre tiltak for å sikre implementering av nye læreplaner, kompetanseheving av lærere, samt karriereveiledning for flyktninger og innvandrere*
- *Oppdrag nr. 2022-04 Iverksetting av overgangsordning for prøve i samfunnskunnskap som følge av utvidet timetall og ny læreplan*
- *Oppdrag nr. 2022-05 Brukerundersøkelse for deltakere i norsk og samfunnskunnskap*
- *Oppdrag nr. 2022-06 Tiltak for utvikling av prøver i norsk og samfunnskunnskap*

4. Tildeling av midler – Budsjettrammen for 2022

Kap. 671 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere:

Post	Betegnelse	Tildeling 2022
Post 21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	1 250
Post 73	Tilskudd	2 500
Sum		3 750

Tildelingen på post 21 omfatter:

- 1,25 mill. kroner til evaluering av implementering av revidert læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere etter integreringsloven.

Tildelingen på post 73 omfatter:

- 2,5 mill. kroner til TV2 Skole.

Kap. 672 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:

Post	Betegnelse	Tildeling 2022
Post 21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	78 731
Post 22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	36 219
Sum		114 950

5. Møter

I etterkant av årsrapporteringen blir det avholdt møte mellom HK-dir og AID for å diskutere status på HK-dirs ansvarsområde. Møtet finner sted 29. mars 2022

Saker som gjelder opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, kan også tas opp i etatsstyringsmøtene mellom KD og HK-dir.

Det avholdes et årlig strategimøte mellom AID og HK-dir for strategiske og langsiktige diskusjoner. Møtet finner sted 10. mai 2022. Formålet med dette strategimøtet er å diskutere utviklingstrekk og fremtidsutfordringer samt risikoer av strategisk karakter som kan påvirke og true måloppnåelsen. Nærmere tema for møtet avklares i samarbeid

mellom Integreringsavdelingen i AID og HK-dir. Strategimøte referatføres ikke, og det skal ikke gis styringssignaler eller oppdrag i dette møtet.

Det vil på vanlig måte gjennomføres fagmøter mellom departementet og direktoratet om ulike tema i 2022. Det skal ikke gis styringssignaler eller oppdrag i fagmøtene.

Se vedlegg 9 for kalender for styringsdialog og møter mellom AID og HK-dir i 2022.

6. Rapportering

AID ber om følgende rapportering:

Type rapportering	Telletidspunkt	Rapporteringsfrist
Årsrapport og regnskap for budsjettåret 2022	31. desember 2022	Innen 15. mars 2023

Som nevnt i KDs tildelingsbrev til HK-dir, vil KD i et eget brev angi hvilke frister og krav som vil gjelde for delårsregnskapene og årsregnskapet.

AID skal rapportere til Stortinget om oppnådde resultater i budsjettproposisjonen for kommende år. HK-dirs resultatrapportering for 2022 vil danne grunnlag for denne rapporteringen. HK-dir skal inkludere sin rapportering til AID i felles årsrapport til KD og AID. Kopi av årsrapporten skal sendes til Riksrevisjonen ved oversendelse til departementet.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten og DFØ Veiledningsnotat – Årsrapport for statlige virksomheter*. Nærmere krav til årsrapporten fremgår i dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport (2021-2022)* som var vedlagt fjorårets tildelingsbrev fra KD.

HK-dir har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige avvik for HK-dirs oppgaver, slik de fremkommer av oppdragsbrevet, jf. pkt. 2.3.2 i Bestemmelser for Økonomistyring i staten. HK-dir skal videre fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

7. Annen rapportering og styringsinformasjon

For HK-dirs mål fra AID er det utarbeidet særskilte rapporteringskrav som skal understøtte styringsparameterne under dette målet:

- Antall kandidater som har avlagt minst en delprøve i norsk, og andel kandidater som oppnår de ulike nivåene på delprøvene, fordelt på prøveperioder og kalenderåret
- Antall og andel kandidater som består avsluttende prøve i samfunnskunnskap og antall gjennomførte prøver i løpet av kalenderåret
- Andel kandidater som avlegger samfunnskunnskapsprøven på norsk i løpet av kalenderåret

- Antall og andel kandidater som består statsborgerprøven og antall gjennomførte prøver i løpet av kalenderåret
- Andel kommuner og antall lærere som mottar stipend for opplæring i norsk som andrespråk

8. Vedlegg: Utdyping av oppdrag

Oppdrag nr. 2022-01	Utredning av digital undervisning, herunder fjernundervisning, ved opplæring i norsk og samfunnskunnskap
<p>Bakgrunn</p> <p>Ny asylprosess er innført med mål om at 70 prosent av nye asylsøknader skal behandles innen 21 dager. Det kan gjøre det vanskelig for kommunene å legge til rette for den opplæringen asylsøkere har plikt til å gjennomføre i mottak. Det er ønskelig å legge til rette for større fleksibilitet i opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter integreringsloven kap. 3 og 6.</p> <p>Regjeringen vil vurdere et prøveprosjekt med undervisning i norsk til overføringsflyktninger. Overføringsflyktninger, både voksne og barn, deltar i dag på kulturorienteringskurs i regi av IOM. Kursene gis på flyktingenes morsmål. Overføringsflyktninger mottar ikke norskopplæring før ankomst til Norge. Det er behov for å utrede hvordan voksne og barn kan motta norskopplæring før ankomst til Norge, etter hvilke kompetansemål/læreplaner og på hvilken måte, blant annet ved bruk av digital undervisning, herunder fjernundervisning eller bruk av digitale opplæringsprogrammer.</p>	
<p>Beskrivelse av oppdraget</p> <p>Del 1: HK-dir har hovedansvar og skal i samarbeid med IMDi, UDI og Udir utrede og foreslå bruk av digital undervisning ved opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter integreringsloven kap. 3 og 6. Udir skal bidra med vurderinger knyttet til opplæring av barn og med erfaringer fra bruk av fjernundervisning. Økonomiske og administrative konsekvenser skal utredes.</p> <p>Del 2: HK-dir har hovedansvar og skal i samarbeid med IMDi og Udir utrede og foreslå en forsøksordning for å gi opplæring i norsk til overføringsflyktninger før ankomst til Norge. Bruk av digital undervisning, herunder fjernundervisning eller digitale opplæringsprogrammer, skal inngå i utredningen. Udir skal bidra med vurderinger knyttet til opplæring av barn og med erfaringer fra bruk av fjernundervisning. Økonomiske, juridiske og administrative konsekvenser skal utredes.</p>	
Frist:	15.09.2022

Oppdrag nr. 2022-02	Opplæring for arbeidsinnvandrere
<p>Bakgrunn</p> <p>Arbeidsinnvandrere fra land i og utenfor EU/EØS har i dag ikke rett til gratis opplæring i norsk eller samfunnskunnskap etter integreringsloven, men kan benytte seg av ordningene under norskinnsatsen.</p>	
<p>Beskrivelse av oppdraget</p> <p>IMDi skal i samarbeid med HK-dir og AVdir, innenfor ordningene under norskinnsatsen, utrede og foreslå</p>	

- a) hvordan arbeidsinnvandrere kan få bedre opplæring i språk, sikkerhetskultur og kunnskap om den norske arbeidslivsmodellen enn i dag
- b) opprettelse av pilotprosjekt for regionale norskopplæringssentre for arbeidsinnvandrere i samarbeid med frivillige organisasjoner og partene i arbeidslivet.

Økonomiske og administrative konsekvenser skal utredes.

IMDi har hovedansvar for oppdraget.

Frist:	06.05.2022
---------------	------------

Oppdrag nr. 2022-03	Videreføre tiltak for å sikre implementering av nye læreplaner, kompetanseheving av lærere, samt karriereveiledning for flyktninger og innvandrere
----------------------------	---

Bakgrunn

01.01.2021 trådte ny lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringsloven) i kraft. Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse er en sentral aktør i arbeidet med implementering av loven. Dette gjelder implementering av revidert læreplan i norsk og samfunnskunnskap inkludert fortsatt satsning på kompetanseheving av lærere. I tillegg omfatter tiltaket å støtte og veilede fylkeskommunene når det gjelder karriereveiledning, inkludert oppfølging av fylkeskommunene som bidrar med karriereveiledning ved integreringsmottak. I samarbeid med IMDi, gjelder dette også videre utvikling av standardiserte elementer i introduksjonsprogrammet.

Beskrivelse av oppdraget

- a) HK-dir skal videreføre og videreutvikle stipendordningen inkludert vikarordning med formål om videreutdanning av lærere i norsk som andrespråk etter integreringsloven. Ordningen omfatter også tilskudd til UH som tilbyr denne videreutdanningen.
- b) Arbeidet med utarbeiding av kompetansepakker som sikrer implementering av læreplanen i norsk og samfunnskunnskap skal videreføres.
- c) Implementering av læreplanen omfatter også relevant etterutdanning av lærere.
- d) Oppfølging av tiltak knyttet til karriereveiledning for flyktninger og innvandrere.

Oppdrag d) innebærer å:

- Videreføre tiltak for å støtte og veilede fylkeskommunene knyttet til oppgaven med karriereveiledning av nylig bosatte flyktninger, herunder legge til rette for samarbeid, møteplasser og erfaringsutveksling, tilrettelegge og formidle relevant informasjon, kartlegging og kunnskapsinnhenting knyttet til tilbudet, legge til rette for videre kompetanseheving og andre relevante aktiviteter som bidrar til å videreutvikle et godt tilbud.
- Støtte og veilede de fylkeskommunene som bidrar med karriereveiledning ved integreringsmottakene, inkludert å forvalte tilskudd til de fylkeskommunene

<ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle og tilgjengeliggjøre fagressurs og veileder knyttet til standardelementet Livsmestring/delen om karrierekompetanse. Støtte kommuner i å utvikle og gjennomføre standardelementet, herunder tilby kompetanseheving og erfaringsutveksling.
Frist: 31.12.2022

Oppdrag nr. 2022-04	Iverksetting av overgangsordning for prøve i samfunnskunnskap som følge av utvidet timetall og ny læreplan
<p>Bakgrunn Fra 1. januar 2022 øker kravet til antall timer opplæring i samfunnskunnskap fra 50 til 75 timer (integreringsloven § 33 første ledd). Deltakere som har fått oppholdstillatelse/ankommet Norge før 1. januar 2022, vil fortsatt har rett og plikt til 50 timer opplæring. Overgangsreglene følger av integreringsforskriften § 73.</p> <p>Ny læreplan i samfunnskunnskap trådte i kraft 1. august 2021, og 1. desember 2022 innføres ny prøve i samfunnskunnskap som bygger på denne læreplanen. Etter 1. juli 2023 vil det ikke lenger være mulig å avlegge prøven i samfunnskunnskap som bygger på læreplan i 50 timer samfunnskunnskap. Alle deltakere må etter denne datoen avlegge den nye prøven i samfunnskunnskap. Det er behov for god informasjon til kommuner og deltakere som er omfattet av 50 timer opplæring, slik at disse deltakerne får muligheten til å avlegge gjeldende prøve før den oppheves.</p>	
<p>Beskrivelse av oppdraget HK-dir skal formidle informasjon til kommunale voksenopplæringsssentre, prøvesteder og til godkjente private tilbydere av opplæring i samfunnskunnskap, med oppfordringen om å formidle dette til sine deltakere og kandidater, blant annet</p> <ul style="list-style-type: none"> • betydningen av tidlig oppstart av opplæringen i 50 timer samfunnskunnskap • at 1. juli 2023 er siste mulighet til å avlegge prøve i samfunnskunnskap som bygger på læreplanen i 50 timer opplæring • at bestått prøve er et krav ved søknad om permanent oppholdstillatelse for de som har plikt til å avlegge prøven etter introduksjonsloven eller integreringsloven <p>HK-dir skal også formidle informasjonen på sine nettsider, vurdere om den bør oversettes og om det er behov for et digitalt informasjonsseminar om overgangsordningen.</p> <p>HK-dir skal sørge for informasjon til andre aktuelle offentlige aktører som har en rolle i å informere om opplæringen og prøven i samfunnskunnskap, som IMDi og UDI.</p>	
Frist:	01.03.2022

Oppdrag nr. 2022-05	Brukerundersøkelse for deltakere i norsk og samfunnskunnskap
<p>Bakgrunn På oppdrag fra KD har IMDi utarbeidet en nasjonal brukerundersøkelse for deltakere i introduksjonsprogrammet, som også omfatter spørsmål om opplæringen i norsk og samfunnskunnskap. Det er behov for å innhente data også for øvrige deltakere i opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Gode brukerundersøkelser vil kunne bidra til bedre kvalitet i det kommunale tilbudet i opplæring i norsk og samfunnskunnskap.</p>	
<p>Beskrivelse av oppdraget HK-dir skal i samarbeid med IMDi gjennomføre jevnlige brukerundersøkelser rettet mot deltakerne i opplæringen i norsk og samfunnskunnskap. Oppdraget skal sees i sammenheng med IMDis brukerundersøkelse rettet mot deltakere i introduksjonsprogrammet.</p> <p>HK-dir har hovedansvar for oppdraget.</p>	
Frist:	31.12.2022

Oppdrag nr. 2022-06	Tiltak for utvikling av prøver i norsk og samfunnskunnskap
<p>Bakgrunn Ved siden av den løpende driften og utviklingen av prøver, og den løpende forvaltningen av det digitale prøvesystemet, er det behov for å, videreutvikle og heve kvaliteten på gjennomføringen av muntlig delprøve i norsk.</p> <p>Høy kvalitet i prøvegjennomføringen har betydning for prøvenes pålitelighet og status, og for at kandidatene sikres en så lik og rettferdig behandling som mulig. Kvalitet er også viktig for kandidatenes rettsikkerhet da dokumentasjon av språklige ferdigheter er vilkår for hhv. permanent oppholdstillatelse og statsborgerskap.</p> <p>Som følge av ny læreplan i samfunnskunnskap for voksne innvandrere, er det behov for å utvikle og publisere ny prøve i samfunnskunnskap.</p>	
<p>Beskrivelse av oppdraget Ved siden av den løpende driften og utviklingen av prøver, og den løpende forvaltningen av det digitale prøvesystemet, skal HK-dir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • videreutvikle kvaliteten på gjennomføring og sensur av muntlig norskprøve ved f. eks: <ul style="list-style-type: none"> – videreutvikling av nettkurs om vurderingskriterier og vurderingsskalaen for sensorkorpset – sensorsamlinger og andre tiltak for overføring av kompetanse mellom sensorer – utprøving av digitale hjelpemidler i prøvegjennomføringen – • utvikle og publisere ny prøve i samfunnskunnskap pr. 01.12.2022 	
Frist:	31.12.2022

9. Vedlegg: Kalender for styringsdialog og møter mellom AID og HK-dir i 2022

Dato	Type møte
29. mars	Status på HK-dirs ansvarsområde
Vår (KD setter dato)	Etatsstyringsmøte mellom KD og HK-dir (AID deltar)
10. mai	Strategimøte
Etter behov	Fagmøte
Høst (KD setter dato)	Etatsstyringsmøte mellom KD og HK-dir (AID deltar)